

RASKERE OPPLÆRING: Bamble's rådgiver for velferdsteknologi Nicolai Welfler og sykepleier Ann-Kristin Johansen, som står bak appen SkillAid.



BLANT DE BESTE PÅ VELFERDSTEKNOLOGI

«Alle» i **Bamble kommune** ville ha velferdsteknologi, men opplæringen av de ansatte tok altfor mye tid. Løsningen fant de hos en trøndersk sykepleier som har laget en mobil-app som tar seg av dette.

Tekst: BJØRNHILD FJELD Foto: MONA MOE MACHAVA

Da kommunalsjef Birgit Sannes med støtte fra politikerne i Bamble kommune ønsket å satse på velferdsteknologi i 2015, ble Nicolai Welfler ansatt som kommunens rådgiver på feltet. Han har teknologibakgrunn og synes det er veldig interessant å ta i bruk velferdsteknologi for å skape bedre tjenester i helse- og omsorgssektoren.

– Vi vet at vi får flere eldre innbyggere i årene som kommer. Målet er at flere av disse skal kunne leve som før og bo hjemme så lenge som mulig, i stedet for at de må flytte på institusjon. Her spiller velferdsteknologi en viktig rolle, sier Welfler.

Trygghetsalarmer med GPS. Det første prosjektet han tok fatt på, var å begynne med mobile trygghetsalarmer, som erstatning for de analoge som krever tilknytning til fasttelefonnett. Mens analoge trygghetsalarmer bare fungerer inne i boligen eller i umiddelbar nærhet, er mobile trygghetsalarmer tilknyttet mobilnettet og har GPS. Det betyr at brukeren for eksempel kan være

på tur i skogen. Når alarmer går, er det enkelt å finne ut hvor vedkommende er.

– De mobile trygghetsalarmene er blitt kjempepopulære, vi har rundt 150 av dem ute i kommunen nå, forteller Welfler. Bamble kommune har valgt Safemate som sin leverandør av trygghetsalarmer.

Den andre store velferdsteknologiske satsingen har vært å begynne med digitalt tilsyn av hjemmeboende eldre. Her har de brukt løsningen RoomMate. Dette er enkelt forklart en «dings» som monteres på soverommet, og som gir automatisk varsling til hjemmetjenesten dersom en beboer faller, går ut av huset om natten eller noe annet som gjør at de trenger tilsyn av hjemmesykepleien.

– Tidligere måtte de ansatte gjerne komme innom flere ganger hver natt, for å sjekke at personen sov og at alt var i orden. Med digitalt tilsyn vil alarmer gå med en gang noe skjer, for eksempel om den eldre beboeren har reist seg opp av sengen og i verste fall har falt, forklarer Welfler.

Han understreker at dette ikke innføres for å kunne redusere antall an-



Bamble kommune

- Industrikommune med rundt 14 000 innbyggere, kommunesenteret ligger i Langesund.
- Kommunen har én helseinstitusjon, Bamble helsehus med 62 enerom på sengeavdeling, samt tilknyttet dagavdeling og andre helsetjenester for beboere og hjemmeboende innbyggere.
- Mellom 500 og 700 av kommunens innbyggere mottar tjenester fra hjemmetjenesten.

Dynamisk Helse

Firmaet ble startet av sykepleier Ann-Kristin Johansen og hennes samarbeidspartnere i 2010. Dynamisk Helse har utviklet den mobile løsningen Skillaid, som gjør at de ansatte i helse- og omsorgssektoren kan få opplæring direkte til sin egen mobiltelefon på en forståelig måte. App-en finnes i ulike versjoner og kan tilpasses bruk i ulike kommuner og virksomheter.



satte, men at sykepleierne skal kunne drive sykepleie i stedet for å vekke folk ved å gå inn på soverommet deres om natta.

Opplæring er flaskehalsen. Bamblees rådgiver for velferdsteknologi oppdaget raskt at opplæring av ansatte var en flaskehals da de nye tjenestene skulle innføres. For dem som jobber i helse- og omsorgssektoren, passer det sjelden å gå på kurs eller personalmøter – og hva med vikarer og deltidsansatte? – Jeg så at vi brukte veldig mye tid på opplæring, og at opplæringen ikke fungerte godt nok. Derfor kontaktet jeg Dynamisk Helse for å høre om de kunne tilby en bedre løsning for å få velferdsteknologien implementert i hele organisasjonen, sier Welfler.

Ann-Kristin Johansen har selv jobbet mange år som sykepleier. Hun fikk sitt første, sjokkerte møte med eldreomsorgen da hun som ung, ufaglært helse-

arbeider på et sykehjem fikk aleneansvar for flere svært syke pasienter – etter kun fire timers opplæring.

– De ufaglærte utgjør en stor andel av dem som jobber i helse- og omsorgssektoren, og de er helt nødvendige for å få kabalen til å gå opp. Men ofte får de for dårlig opplæring, med den følgen at tjenestene ikke fungerer så godt som de kan og bør gjøre, sier Johansen.

Lærer via mobilen. I stedet for at de ansatte må tas ut av tjenesten for å få opplæring, tilbyr Dynamisk Helse opplæring direkte til hver enkelt helsearbeider. Via en app på mobiltelefonen kan de lese viktig informasjon om velferdsteknologien de bruker i møte med pasientene.

– Når informasjonen gis på denne måten, blir det tryggere både for den ansatte og pasienten, mener Johansen.

Dersom det er noe de lurer på, kan de enkelt gå inn på telefonen og sjekke, de trenger ikke å huske noe de har lært på

et kurs eller lese et stort kompendium med teknisk informasjon.

Nicolai Welfler ser at kommunen sparer veldig mye tid, og dermed penger, på å gjøre opplæringen på denne måten. Under den perioden vi har vært gjennom med Covid-19 og hensynet til smittevern, fikk opplæringsappen SkillAid en ny rolle.

– Etterhvert som det kom stadig nye retningslinjer om smittevern, kunne dette legges inn i appen, sånn at helsearbeiderne hadde riktig informasjon til enhver tid, sier Welfler.

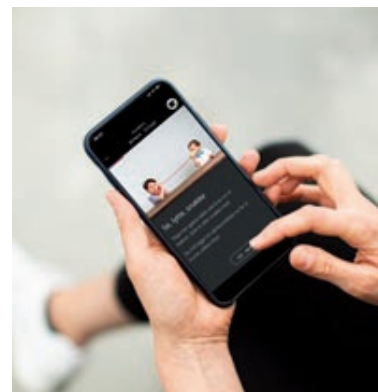
Ved å ta tre minutter på starten av hver vakt til å lese informasjon i appen, var helsearbeiderne alltid oppdatert og kunne føle seg mye tryggere enn dersom de måtte oppsøke nettsidene til FHI eller Helsenorge for å finne informasjon.

Teknologi gir muligheter. Welfler og Johansen mener at nøkkelen til å finne



KORONA-AKTUELL:

Under pandemien kunne helsearbeidere raskt oppdatere seg på de stadig nye retningslinjene for smittevern. Her smittevernskontakt i kommunen, Elin Spinnangr.



↑ **OPPDATERT:** Ansatte kan raskt sette seg inn i dagens gjøremål ved hjelp av den til enhver tid oppdaterte SkillAid-appen.

gode løsninger er at kommunene og leverandørene har et åpent samarbeid slik Bamble kommune og Dynamisk Helse har.

– Jeg har fått en ramme av politikerne til hva vi kan bruke på velferdsteknologi, jeg trenger ikke å søke hver gang. Hvis det dukker opp et behov, kan jeg kontakte Dynamisk Helse og spørre om de har forslag til hvordan det kan løses. Det er heller ikke alltid at kommunene vet hva de trenger, før de har prøvd, sier Welfler. 🗨️

“
Jeg så at vi brukte veldig mye tid på opplæring, og at opplæringen ikke fungerte godt nok.

Welfler



NORSK SATSING PÅ VELFERDSTEKNOLOGI

I dag har 150 norske kommuner integrert velferdsteknologi som en del av tjenestene, de andre er på vei til å gjøre det. Her er noe av det kommunene satses på:

📍 **Trygghetsskapende teknologi:** Mennesker kan føle trygghet og ha mulighet til å bo lengre hjemme. Inkluderer løsninger som gir mulighet for sosial deltakelse og motvirker ensomhet. For eksempel trygghetsalarm og GPS-klokker.

📍 **Mestringsteknologi:** Inkluderer løsninger som gir mulighet for sosial deltakelse og motvirker ensomhet. For eksempel; Trygghetsalarm, sensorer, døralarmer, automatisk medisindispensere, GPS-lokalisering, videosamtaler, komfyrvakt og brannalarm.

📍 **Utrednings- og behandlingsteknologi:** Muliggjør avansert medisinsk utredning og behandling i hjemmet der du følges opp av

spesialisthelsetjenesten. Kalles ofte for medisinsk avstandsoppfølging. Dette inkluderer også avanserte helsemålinger som utførte av fastleger og kommunehelsetjenesten, som 24-timers blodtrykkmåling, mekanisk ventilasjonsstøtte og smertepumpe.

📍 **Velværeteknologi:** Bidrar til at mennesker blir mer bevisst på egen helse. Avhjelper hverdagslige gjøremål uten at nedsatt helsetilstand er årsaken til bruken av teknologi. Kan bidra til folkehelsefremmende arbeid. Dette kan være helseapper til mobiltelefon, skritteller, kaloriforburningsmåler, løsninger for automatisk lysregulering, persennestyring, varmestyring og robotstøvsuger. Disse tjenestene og produktene kjøper folk som regel selv.